

Korištenje glazbe u videouratku

Dragi zadrugari,

kako bi se naša Smotra odvijala nesmetano bez kršenja propisa, kontaktirali smo stručnu Službu zaštite autorskih muzičkih prava - HDS ZAMP vezano za korištenje glazbe u videouradcima.

Njihov odgovor donosimo u cijelosti:

Poštovana,

Hvala Vam na mailu.

Radi se o korištenju koje bismo mogli podvesti pod dosadašnji članak 88. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, a u tijeku je donošenje novog zakona kojim će se urediti i korištenje u digitalnom okruženju, te će se opisano korištenje moći podvesti pod njegov trenutno predloženi članak 194.:

Dosadašnja odredba u zakonu:

" Korištenje autorskih djela u nastavi

Članak 88.

Dopušteno je javno izvođenje ili scensko prikazivanje autorskih djela u obliku izravnog poučavanja na nastavi, ili na priredbama koje su vezane uz nastavu, u opsegu opravdanom obrazovnom svrhom koja se želi postići takvim priopćavanjem, ako se autorsko djelo ne koristi radi ostvarivanja izravne ili neizravne imovinske ili komercijalne koristi za obrazovnu ustanovu, organizatora ili treće osobe, ako izvođači ne primaju naknadu za izvođenje autorskih djela, te ako se ne naplaćuju ulaznice."

Ova odredba donesena je u skladu sa tzv. trostupanjskim testom koji nalaže da se sadržajna ograničenja autorskog i srodnih prava (dakle ograničenje autora da ostvaruje svoja isključiva prava) odnose samo na takva korištenja autorskog djela ili predmeta srodnog prava koja se ne suprotstavljaju njihovom redovitom korištenju i koja ne štete neopravdano zakonitim interesima nositelja prava. Sve naknadne odredbe koje uređuju sadržajna ograničenja prava uvijek se u praksi trebaju razmatrati zajedno s navedenim trostupanjskim testom.

Novim člankom 194. detaljnije se uređuje korištenje u digitalnim i prekograničnim nastavnim aktivnostima:

"Korištenje u digitalnoj i prekograničnoj nastavi:

(1) Dopušteno je, bez odobrenja nositelja prava i bez plaćanja naknade, umnožavanje i priopćavanje javnosti, uključujući činjenje dostupnim javnosti autorskih djela i predmeta srodnih prava radi njihova digitalnog korištenja u svrhu davanja primjera u nastavi, u mjeri koja je opravdana nekomercijalnom svrhom kako je ona određena u članku 193. stavku 3. ovoga Zakona i pod uvjetom da se takvo korištenje odvija u okviru nadležnosti obrazovne

ustanove, u njezinim prostorijama ili u drugim objektima ili putem sigurnog elektroničkog okružja kojemu mogu pristupiti samo učenici ili studenti i nastavno osoblje te obrazovne ustanove, s time da se mora naznačiti izvor i ime autora ili drugog nositelja prava, osim ako se to pokaže nemogućim.

(2) Davanje primjera u nastavi obuhvaća digitalna korištenja autorskih djela i predmeta srodnih prava, u pravilu, u dijelovima ili u isječcima, u svrhu podupiranja, obogaćivanja ili nadopunjavanja nastave i nastavnih aktivnosti unutar i izvan prostorija obrazovnih ustanova.

(3) Sadržajno ograničenje iz stavka 1. ovoga članka odnosi se, među ostalim, na digitalnu i internetsku nastavu, učenje na daljinu i prekograničnu nastavu te na sve obrazovne razine.

(4) Korištenje sadržajnog ograničenja iz stavka 1. ovoga članka ne smije zamijeniti kupnju materijala ponajprije namijenjenih tržištima obrazovanja.

(5) Smatra se da se korištenja iz stavka 1. ovoga članka događaju samo u državi članici u kojoj obrazovna ustanova ima poslovni nastan.

(6) Ugovorne odredbe koje su suprotne odredbama ovoga članka ništetne su.

(7) Ograničenje iz ovoga članka primjenjuje se na odgovarajući način i u aktivnostima cjeloživotnog obrazovanja koje provode državne institucije, javne ustanove i drugi subjekti koji su ovlašteni poduzimati takve aktivnosti.

Znači predloženim člankom propisuje se ograničenje od isključivog prava umnožavanja i priopćavanja javnosti uključujući i činjenja dostupnim javnosti autorskih djela i predmeta srodnih prava radi njihova digitalnog korištenja u svrhu davanja primjera u nastavi, u mjeri koja je opravdana nekomercijalnom svrhom i pod uvjetom da se takvo korištenje odvija u okviru nadležnosti obrazovne ustanove, u njezinim prostorijama ili u drugim objektima ili putem sigurnog elektroničkog okružja kojemu mogu pristupiti samo učenici ili studenti i nastavno osoblje te obrazovne ustanove s time da se mora naznačiti izvor i ime autora ili drugog nositelja prava, osim ako se to pokaže nemogućim. Ovaj je članak usklađen s člankom 5. Direktive (EU) 2019/790 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0790&from=HR> tako da mislim da neće značajnije mijenjati svoj oblik u trenutku izglasavanja Zakona i usklađivanja sa odredbama Direktive.

S druge strane ne možemo garantirati da sam FB neće skinuti sa neta ukoliko Google putem svojih uređaja kojima pretražuje sadržaj utvrdi da se radi o neovlaštenom korištenju.

Dakle ukoliko vaše korištenje potpada pod opisano zakonom, niste obvezni plaćati naknadu niti tražiti posebno odobrenje svakog autora.

S poštovanjem,

Katarina Radić

Pravni odjel HDS ZAMP-a

www.zamp.hr

www.hds.hr